

באילו מקרים מתירים שחרור מוקדם של אסיר?

ישיבה מאחורי סורג ובריח יכולה להיות לא פשוטה אך יחד עם הקושי ישנה אפשרות לשחרור מוקדם, אם האסיר ריצה כבר שני שליש ממאסרו. במידה ותנאי זה מתקיים יכול האסיר להגיש בקשה לוועדת השחרורים שתדון במצבו ותיקח בחשבון מספר שיקולים ביניהם את התנהגותו בכלא, סיכוייו להשתקם והאם קיים סיכון לציבור במידה וישתחרר. עו"ד אסף דוק מסביר את השיקולים העומדים בפני וועדת השחרורים לשחרור מוקדם של אסיר וכן איך ניתן להעלות את הסיכויים לכך.

מתי מתקיים הדיון בוועדת השחרורים?

הדיון [בוועדות השחרורים](#) נקבע סמוך למועד בו האסיר מרצה שני שליש ממאסרו, ולא פחות מחצי שנה.

מה הרכב וועדת השחרורים?

וועדת השחרורים מורכבת משופט שהינו יושב ראש הוועדה, אותו מינה שר המשפטים באישור של נשיא בית המשפט העליון. הוועדה מונה בנוסף קצין שירות בתי הסוהר בדרגת רב כלאי ושני נציגים מתחומי הפסיכיאטריה, פסיכולוגיה, חינוך וקרימינולוגיה אותם מינה שר המשפטים.

איך ניתן להעלות את הסיכויים לכך שאסיר יזכה בשחרור מוקדם?

על מנת להעלות את הסיכויים של אסיר לזכות בשחרור מוקדם יש להצטייד בחומר הנדרש הכולל מספר דוחות כמו דוחות סוציאליים ודוחות מטעם ועדות אלימות במשפחה וועדה לגילוי עריות מבריאות הנפש. בנוסף, על האסיר להכין תכנית שיקום של הרשות לשיקום האסיר או לחילופין תכנית שיקום פרטית בהתאם לעבירות שביצע. במידה ונגזר על האסיר לתשלום פיצויים או קנס עליו לדאוג לבצע את התשלום. על האסיר אפשרות לבחור במקום תשלום הקנס, ריצוי תקופת מאסר. במידה והדבר לא בא בחשבון, ניתן לפנות למרכז לגביית קנסות לשם פריסת הקנס לתשלומים.

מהם השיקולים עומדים בפני הוועדה לשחרור מוקדם?

סעיף 9 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001, מונה את שיקולי הוועדה לשחרור מוקדם של אסיר. הסעיף מצוין כי הוועדה תשקול את הסיכון לשלום הציבור שצפוי במידה והאסיר ישוחרר, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה ולביטחון המדינה. הוועדה תעמוד את סיכוייו של האסיר להשתקם ואת התנהגותו בכלא. בנוסף לאמור הוועדה תיקח בחשבון את הנתונים הבאים:

1. נסיבות ביצועה, סוגה, חומרתה, היקפה ותוצאותיה של העבירה שבעקבותיה נשלח האסיר לרצות עונש מאסר. כמו כן, הוועדה תיקח בחשבון את תקופת המאסר שנגזר על האסיר, ובמידה וחייב לשלם קנס או פיצוי לפי גזר הדין - האם שילם זאת. במידה ולא, הוועדה תבחן את הסיבות לכך ואם ניתן לו הקלה בעונש בידי נשיא המדינה.

2. הוועדה תיקח בחשבון את תוכנם של כתבי האישום התלויים ועומדים נגד האסיר. באילו סוגי עבירות הוא מואשם, נסיבות ביצוען ותוצאותיהן.

3. האם קיימות הרשעות קודמות לאסיר. במידה וכן ייבחנו תכיפותן, מספרן, באילו סוגי עבירות הורשע, חומרתן, נסיבות ביצוען, תוצאותיהן, היקפן ותקופות המאסר שריצה בעקבותיהן.

4. הוועדה תיבחן האם היו דיונים קודמים בוועדות בעניינו של האסיר, אילו החלטות התקבלו בהם, לרבות עניין ביטול שחרור על תנאי.

5. ייבחנו האם ניתנו לו הקלות בעונש על ידי נשיא המדינה בשל עונשי מאסר קודמים שהוטלו עליו.

6. תיבחן התנהגותו של האסיר בבית הסוהר, הן החיובית והן השלילית, במהלך תקופת מאסרו, לפי הפרמטרים הבאים:

- א. התנהגות טובה של האסיר במהלך תקופת המאסר.
- ב. גילוי יחס חיובי מצד האסיר לעבודה ולצעדים שננקטו לשם שיקומו.
- ג. האם השתמש בסם מסוכן, כפי הגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973.
- ד. האם עבר תהליך גמילה משימוש בסם מסוכן.
- ה. מהי העבירה הפלילית שעבר האסיר וסוגה.
- ו. האם ביצע התנהגות שיש בה כדי לפגוע פגיעה של ממש באסירים אחרים או בסוהרים או לשבש סדריו של בית הסוהר.
- ז. האם היה מעורב בפעילות עבריינית, הן בתוך כותלי בית הסוהר והן מחוץ להם.
- ח. האם התקיימה בריחה מבית הסוהר או חזרה אליו שלא במועד.

7. הוועדה תבחן חוות דעת על האסיר שנתנו שירות בתי הסוהר, משטרת ישראל או רשויות הביטחון. במקרים מתאימים ייבחנו גם חוות דעת מקצועיות, בין השאר בנושא של גילוי עריות, אלימות במשפחה ובריאות הנפש.

8. ייבחנו חוות דעת של הרשות לשיקום האסיר, במידה וניתנו, לעניין שחרורו על תנאי (לחוות דעת זו יינתן משקל גדול יותר ככל שהחלק מעונש המאסר שנשא האסיר קטן יותר), בהתאם לפרמטרים הבאים:

- א. חוות דעת הכוללת תכנית לשיקומו של האסיר, אפשרויות השתלבותו בעבודה סדירה או בתכנית טיפולית. תובא בחשבון גם מידת הפיקוח על התכנית המוצעת.
 - ב. חוות דעת שלפיה אין האסיר זקוק לתכנית שיקום ושאינו מגלה דפוסי התנהגות עבריינית.
 - ג. חוות דעת שלפיה אין האסיר מתאים לשיקום.
9. בנוגע לאסיר שהוטל עליו צו מבחן, תיבחן חוות דעת של שירות המבחן, במידה וניתנה, בנוגע לשחרור על תנאי של האסיר.

10. ייבחנו נתוני האישיים של האסיר לרבות גילו ומצבו המשפחתי.

האם קיימים שיקולים נוספים להחלטת הוועדה?

לפי סעיף 10(א) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001, במקרים חמורים ובנסיבות מיוחדות, בהם סברה הוועדה כי שחרור של אסיר על-תנאי יפגע במידה קשה באמון הציבור במערכת המשפט, אכיפת החוק ובהרתעת הרבים, במידה ונוצר יחס בלתי סביר בין חומרת העבירה, נסיבותיה והעונש שנגזר על האסיר לבין תקופת המאסר שיישא האסיר בפועל אם ישוחרר, רשאית הוועדה להביא נתונים אלה בחשבון, נוסף על הנתונים שפורטו בסעיף 9. משקלם של נתונים אלו יפחת ככל שיגדל החלק מעונש המאסר שהאסיר כבר נשא. סעיף 10(ב), מצוין כי וועדת השחרורים תבחן האם חל באסיר שינוי בולט וממשי מבחינת הבנת חומרת מעשיו ומבחינת מוכנותו להשתלב בחברה ולתרום לה.

עומד לדין בפני ועדת השחרורים?

וועדת השחרורים מהווה את כרטיס הכניסה אל החופש של האסיר והחלטותיה לעיתים מכתבות גורלות. ישיבה ממושכת מאחורי סורג ובריח יכולה להיות קשה ולא פשוטה, אך יחד עם זאת כדאי לזכור שלאסירים יש גם זכויות. בכדי לזכות בייצוג משפטי הולם בוועדות השחרורים כדאי לפנות לשירותיו של [עורך-דין פלילי](#) המתמחה - [בליווי וייצוג אסירים](#) מעת כניסתם לכלא ועד לשחרורם. במידה ואתה עומד בפני דיון בוועדת השחרורים - פנה ללא דיחוי להתייעצות עם עו"ד פלילי המתמחה בייצוג אסירים בוועדות שליש בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}